

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1732. usque ad annum 1734

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1785

VD18 90119339

§. 69. Allemanni Salviati Cardinalis obitus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67683](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67683)

ruerit &c. Eapropter hic Elenchus ex Regis mandato suppressus, & a Parisiensi Parlamento per publicum decretum fuit condemnatus tanquam continens propositiones contrarias Coronæ, Episcoporum dignitati, legibus Regni libertati Ecclesiæ Gallicanæ, Auctoritati Conciliorum generalium, Decretis Sessionis IV. & V. Concilii Constantiensis, & Sessionis XVI. Concilii Basileensis. Insuper omnibus Regularibus Superioribus præfati Ordinis eodem edicto injunctum, ut omnia illius exempla ad Regiam Cancellariam deferant, & nullus has vel similes propositiones tradere aut propugnare auderet.

Sæc. XVIII.
A. C. 1733.

§. LXIX.

*Allemanni Salviati Cardinalis
obitus.*

Inter Cardinales, qui hoc anno vitam unacum Purpura posuere, primus erat Allemannus Salviatus ex perve-
tusta ac illustrissima Florentinorum prosapia ortus. Patrem habuit Vincentium Marchionem Montierium, & Matrem Lauram Corsiam. Horum cura ac optimis Institutoribus Allemannus prima literarum rudimenta vix edoctus, tenera in ætate Senas mittitur, in Collegio, quod de *Ptolomæis* nuncupatur,

Sæc. XVIII.

A. C. 1733.

patur, humanioribus disciplinis
 buendus. Demum Pisas profectus
 Philosophiam, Theologiam & Juris
 prudentiam gradum fecit, atque
 ævo celeberrimorum Virorum Joh:
 Averanii, & Paschasii Gianetti,
 rumque præstantium Doctorum
 tor exstitit; demum ab eodem Ave-
 nio Jurisprudentiæ laurea Doctus
 donatus, laudatusque est luculentam
 tione, quæ adhuc per ora manus
 eruditorum celebratur: Nondum
 in hoc juvene sciendi ardor satiat
 rat, quocirca Florentiæ cum Vin-
 Viviano, Laurentio Magalotto, La-
 rentio Bellinio, Francisco Rhedio,
 tonio Maria Salvinio pluribusque
 eruditione claris frequens ac fami-
 litarum habuit consortium, aut verius, con-
 nuam literarum exercitationem; ma-
 ficus enim in illo erat scientiarum
 mor, & Eruditorum usus ac am-
 quapropter horum studia, & labor
 egregie promovit, nec peni-
 Stipendia in indigentes largissima
 fundere. Aggregabatur etiam ob
 quentiæ præstantiam percelebri
 demæ, ut vocant, *della Crusca*,
 ad revocandum Etrusci sermonis
 rem, & elegantiam ab omni verborum
 barbarie præservandam instituta
 Ipse quoque in exequiis Serenitatis

Victoriæ Roboræ coram Principibus, Sæc. XVIII.
 populoque frequentissimo funebrem ora- A. C. 1733:
 tionem Florentiæ in Ecclesia S. Lau-
 rentii cum summo Auditorum applausu
 habuit. Delectabatur insuper Astro-
 nomicis observationibus, omnesque &
 præcipue antiquum suum Magistrum
 Vivianum in perarduo hoc labore exi-
 mia liberalitate juvabat: hæc de se ipso
 testatur his verbis: *Alemannus Salviati in
 literas amore, propensaque in literatos ho-
 mines benignitate Majores suos æmulatus;
 nam qua beneficentia præstantissimus, om-
 nique ævo memorandus Philippus Salvia-
 tus clarissimum Geometriæ, Astronomiæ,
 Philosophiæ lumen Gallilæum (*) ample-
 xus est, eadem ipse prosequitur me novissi-
 mum Gallilæi discipulum, observat ac diligit.*

Adolescentia tam laudabiliter ex-
 acta cultiores Europæ Provincias pera-
 gravit, & non tam oculos pascendi,
 quam ingenii excolendi studio maxi-
 morum Principum Aulas & Academias
 sedulo inspexit, longiorem vero moram
 in Galliis, Belgio & Anglia traxit,
 eoquod in his Regnis amplior esset
 hauriendæ eruditionis copia. Inde
 rever-

(*) Gallilæus in villa Salviati nuncupata
 delle Selve suas lucubrationes Astronomicas
 confecit.

Sæc. XVIII. reversus in Lotharingiam venit
 A. C. 1733. Leopoldum Ducem nomine Cosm.

Magni Etruriæ Ducis salutavit, et
 de sauto connubio cum Elisabetta
 rolina Aurelianensi Ducissa gratulatus
 est. Florentiam demum redux, veteri
 more suo literatorum consuetudine
 sæpissime interfuit, ac ipsemet in
 latio suo Academiam instituit, in qua
 ea veterum Oratorum ac Poetarum
 sententias & dicta congererentur, et
 illustranda. Porro quantum literarum
 Alemanni liberalitas bene vertit, et
 tum etiam charitas in pauperes
 largiter effudit; quippe præter
 diarias eleemosynas, Joanni Rolino
 dico suo inhibuit, ne a quopiam
 pere vel obulum reciperet, eoque
 muneris esse censeret Præsul, et
 æs alienum hoc nomine contrahere
 in se suscipere: Ipsus quoque suis
 mesticis ægrotantibus inservire, et
 in curis habuit, asserere solitus,
*tua esse hominum officia, ut famuli
 leant Dominis ministrarent, vicissim
 Dominis subvenirentur, si morbo
 essent.*

Hæc illi erat morum integritas
 hæc vitæ ratio usque ad annum ætatis
 suæ trigessimum septimum, quo
 mortem Germani Fratris sui Joannis
 Salviati præstantissimi in Romana Curia

Præfulis ad importunas Amicorum Sæc. XVIII.
 preces Romam profectus, die vigesi- A. C. 1733.
 ma quarta Septembris anno hujus sæ-
 culi septimo Præfulibus Romanis ad-
 scriptus est. Eodem hoc anno Protono-
 tarii munere auctus a Clemente XI.
 Nuntius extra ordinem in Gallias decer-
 nebatur, ut recens nato Regis Filio sa-
 cratas offerret fascias. Singulari mô-
 rum comitate, animi magnitudine ac
 prudentia, qua in Galliis egit, ipsius
 Ludovici XIV. Regis, totiusque Regiæ
 familiæ gratiam atque existimationem
 sibi conciliavit, ac præcipuos Regni
 Optimates arctissima sibi consuetudine
 & familiaritate devinxit. Hos inter
 haud postremus erat Cardinalis Noail-
 lius, qui Alemanni candore ac integri-
 tate captus, gravissima Religionis &
 Quesnellianæ controversiæ negotia cum
 illo pertractare, & perturbatas res ad
 concordiam revocare, sæpius exopta-
 bat. Ceterum in Francia dum Legatum
 agebat, ea semper erat ejus religio, ea
 fides in Apostolicam Sedem, ut de-
 votus licet Regi, Pontificis tamen jura
 semper servaret immunia; quapropter
 ab eodem Avenionensis Pro-Legatus
 renuntiabatur, ubi pietati intentus,
 pari studio justitiam intemerato Zelo
 administravit, præsertim vero liberali-
 tate sua populum habuit benevolum;

Sæc. XVIII.

A. C. 1733.

fuique studiosissimum: Jacobum
 que III. Britannæ Regem a Gallis
 pulsum Regia prorsus magnificen-
 excepit, quamvis postea a Prote-
 bus, qui eum comitabantur, et
 Religionis dissidia fuissent concu-
 quæ non nisi Regis discessu sopiri
 erant. Expleto legationis suæ ter-
 mino Romam reversus, Congregatio
 de Propaganda Consultor & Uti-
 ac Mataurenfi ditioni Præses datus
 ac demum a Benedicto XIII. Romæ
 Purpura decoratus, conclavi inter-
 ubi ejus affinis Clemens XII. D. Petrus
 thedrum conscenderat, quamvis i-
 Salviatus quorundam Cardinalium
 fragia tulisset, & obscurum quoddam
 vicinium ejus electioni præludere
 deretur. Ast hujus dignitatis jactura
 abunde pensabant præpinquia be-
 cia, & munia prorsus honorifica
 bus eum eximia Pontificis benevolen-
 tia augebat; quippe Urbini Provincia
 addita *Legati de latere* dignitate rep-
 dam obtinuit, Præfecturam quoque
 Signaturæ justitiæ administravit,
 pluribus Patrum cætibus, quibus
 dulo interfuit, adscriptus est, scilicet
 in Assessorem & laboris socium
 Guarnaccio Signaturæ justitiæ Con-
 tore, qui hujus Cardinalis vitam ob-

scripsit, suamque erga eum observan- Sæc. XVIII.
 tiam his verbis testatus est. A. C. 1733. Tunc me
rudem istarum rerum Scriptorem Salvia-
tus in suum Assessorem & studiorum Ad-
jutorem assumpsit. Sola honoris causa
munus accepi, quo tempore Pontificii Cu-
biculi honore a Clemente XII. auctus fue-
ram. Sic Cardinali Salviato obsequium
exhibui, blanda contentus ejus voluntate,
& comitate, qua cunctorum animos allicie-
bat; gravia ipsi impendentia munera obire
potius didici, quam obiverim: Ipse enim
maxime rerum gnarus, & longa expe-
rientia probatus, quid in obvientium
causarum cognitione agendum foret, statim
monstrabat.

Jamjam expleverat Alemannus an-
 num ætatis suæ sexagesimum tertium,
 cum ejus valetudo tam laboribus pro
 Ecclesia exantlatis, quam sudore lite-
 rario debilitata indies vergeret in de-
 terius; laborabat etiam intestinorum
 inflammatione, quæ arte medica per-
 tinacior vicinam mortem prælagiebat.
 Impavidus feralem nuntium excepit,
 moxque sacris morientium Sacramen-
 tis ad ingrediendum æternitatis iter
 communiri, ac demum oleo sancto ad
 postremam luctam confirmari petiit:
 Plures adhuc dies inter acerbos do-
 lores, & pia ad Deum suspiria trans-
 egit, donec tandem illum die vigesima

Sæc. XVIII. quarta Februarii vita deficeret, & exegisset annos ætatis sexaginta

A. C. 1733

Menses undecim, ac totidem dies. Extinctum luxit in Ecclesia S. Mariæ in Ara Cæli Purpuratorum Collegii exequiis, quanta potuit maxima lebritate infuturis. Corpus vero (ut ipse testamento caverat) Florentiam translatum in magnifico Sæc. S. Antonini clarissimæ ejus Familie gentilitio tumulatum est.

Edidit eruditissimus hic Cardinalis suis sumptibus, ac magnificis typis multisque imaginibus æri incisis elegantis opus, Benedicto XIII. impatatum, cui titulus: *Descriptio Sæc. S. Antonini ex Ordine FF. Prædicatorum Archiepiscopi Florentini.*

§. LXX.

Carolus Cardinalis Borgius mortuus.

Celeberrimi hujus Cardinalis obitum meminisse, sine mœrore quis poterit, quin vitæ suæ cum gloriose tantum præconio meminerit? Effusio Viri non tam petitur a Regum ragoniæ stirpe, a qua originem traxit, neque tam a Majorum sors gloria, quos inter Calixtum III. Alexandrum VI. Pontifices, & Franciscum